

Les muralles

El poble està fortificat per un cercle de muralles tatxonades amb vuit torres de vigilància amb base quadrada, algunes amb merlets. Una d'elles dona a les ruïnes del castell de Canale i una altra flanqueja la porta d'entrada, que consta d'un arc de mig punt.

Ruta de senderisme: speco franciscà, convent i castell de Canale

El poble té una ruta de senderisme en forma d'anell que té com a punt de partida i d'arribada l'speco franciscà on, segons rumors infundats, Sant Francesc es va quedar algunes nits. La segona parada és el convent dels Minoritas, anteriorment a mans dels benedictins, al costat del qual es troben les restes de l'antiga església dedicada a la Mare de Déu. Des d'allà es pot arribar al castell de Canale que originalment va pertànyer a la família Annibaldi i posteriorment va passar a la família Chiaravalle a principis de segle XIV. A causa de les repetides lluites internes entre Todi i Amerni, el castell va patir continus atacs, després dels quals va ser reconstruït diverses vegades, fins a 1500, quan va ser definitivament destruït a causa de la batalla entre la família Atti di Todi i l'exèrcit dirigit per Altobello Chiaravalle. Avui dia només queden les ruïnes de la torre i part de la muralla.

Església de Santa Maria delle Grazie

Als afores de Collicello es troba l'església de la Madonna delle Grazie, construïda al segle XVII al voltant d'un edicle rural, que representa a la Verge asseguda amb el nen Jesús i el petit Sant Joan jugant. L'església presenta un portal simple, amb dues obertures als costats que permetien als viatgers veure la imatge de la Mare de Déu fins i tot amb la porta tancada; l'interior és d'una sola nau amb frescos rurals i figures de sants, datats en la primera meitat de segle XVII. La devoció a la Mare de Déu en aquests llocs ha d'haver estat particularment forta, donada la presència d'una sèrie d'exvots.

Església de San Giovanni Evangelista

Dedicada a Sant Joan Evangelista, patró de la vila, es troba a la part central de la vila prop de les muralles. L'establiment de la parròquia va tenir lloc el 1612. A l'interior, és possible admirar els frescos col·locats en l'absis, que representen la Mare de Déu amb el Nen entre els Sants Miquel Arcàngel i Joan Evangelista amb vistes a Collicello. L'obra va ser creada pel pintor i decorador tudertí Benedetto Cascianelli el 1948. L'església també conserva un antic òrgan de tubs.

Església i monestir de Santa Maria in Canale

Es tracta d'un temple monumental construït ja en època preromana i monumentalitzat al voltant del segle III a.C. durant la romanització de la vila d'Úmbria. L'edifici és de travertí i té planta quadrada amb un petit campanar i una inscripció col·locada sobre la porta d'entrada. Ve indicat com el lloc d'origen sobre una làmina opistògrafa de bronze en llengua úmbria del segle IV-III a. C. Al costat de l'església es va construir un monestir de monges benedictines: amb una butlla de 1261, Alexandre IV va concedir una sèrie de beneficis al monestir. En els anys següents es van destinar sumes de diners, però van ser insuficients per restaurar tot el conjunt i en 1272 fins i tot es va buscar l'ajuda dels fidels, sense aconseguir els resultats desitjats. En 1285 el Papa Honorí IV va assignar noves sumes de diners i va aconseguir completar l'obra, però, el monestir no estava equipat amb estructures defensives i, a l'ésser presa de les contínues lluites internes del

comtat circumdant, va ser abandonat progressivament. Avui s'utilitza com a finca i ha perdut la seva funció original.

Aquests cascs històrics són objecte d'una activitat de promoció i protecció per estar aïllats en una zona de pocs habitants, amb presència de diversos serveis com connectivitat, essencials municipals i infraestructures bàsiques. El valor històric-artístic, els paisatges naturals gairebé sempre incontaminats i una major qualitat de vida es tradueix per al país en oportunitats turístiques, de repoblació, treball i exportació d'un model eco-friendly i flow-food.